

Federatie voor Begrafenisinstellingen zonder winstoogmerk

Nieuwsbrief FKB

COLOFON

Deze Nieuwsbrief is het digitale informatieblad van de FKB. De FKB wil de belangen behartigen van uitvaartverenigingen.

Info: <http://www.f-k-b.nl>

Wilt u de Nieuwsbrief ontvangen?

Aanmelden via www.f-k-b.nl

Secretariaat van de FKB
mw. G.W. Nijland-Wevers
Telefoon: 0546-577981
E-mail: secretaris@f-k-b.nl

Heeft u informatie die geschikt is voor deze Nieuwsbrief?

Mail die dan naar:
secretaris@f-k-b.nl

FKB

een levende vereniging
rondom de dood

Oranjekoorts

Je kunt er deze dagen niet aan ontkomen, de oranjekoorts. 'We' zijn met z'n allen (ja, ik weet, niet iedereen) in de ban van het EK-voetbal. En we doen weer mee. Voetbal is niks voor mij, maar net als bij carnaval, hou ik van het sfeertje: doe maar lekker oranje. Op dit moment staat de zelfgemaakte oranjefudge in de koelkast op te stijven en de ingrediënten voor de oranje soep staan in de oven. Het is vandaag dinsdag en vanavond moet Nederland spelen/ strijden tegen Oostenrijk. Ik weet dus niet hoe het er voorstaat als u dit leest. Maar mocht het misgaan, dan hebben we de Rode duivels nog nietwaar?! De koortsigheid om een bepaald doel te bereiken is niet alleen iets voor het voetbal. Iedereen die zijn of haar werk serieus neemt, herkent het: je wilt het zo goed mogelijk doen. En soms gaat het mis. Zo ben ik in de fudge de sinaasappel vergeten. Tja, niet goed nagedacht. Me meer beziggehouden met het maken van de oranje kleur. Nu is dat voor die fudge niet zo erg, maar u weet als geen ander dat in de uitvaartbranche alles gewoon belangrijk is en moet kloppen. Je kunt het niet overdoen en ook niet zeggen: och jammer dan. En al ervaren we het niet als een 'koorts', toch doen we onze uiterste best om het goed te doen. Goede informatie is daarvoor onontbeerlijk. En daar staat het in deze nieuwsbrief weer vol van. Ik zou zeggen: zoek een plekje in de schaduw of in de zon, met een kop koffie of thee of iets verfrissends en lees de brief met aandacht. En doe er uw voordeel mee, zoals Mr. Frank Visser zou zeggen.

Ik wens u veel leesplezier.

Afke den Hollander

In deze nieuwsbrief o.a.

- * Het blijft mooi ....
- * Het Voormalig Kerkdorp Vlagtwedde 100 jaar
- * Zo bewaar je een tastbare herinnering
- * Arie is vrijwilliger begraafplaats
- * Tentoonstelling 'Doodleuk'
- * Loop eens een rondje over een begraafplaats
- * Peperdure verrassing

Het blijft mooi ....

In de natuur is het iedere dag anders. Het blijft iedere ochtend, als ik de dijk op loop en zicht krijg op het gebied Maasvallei, mooi om te zien hoe het er nu weer anders uitziet. Dit komt natuurlijk voornamelijk door de altijd wisselende waterstanden. Normalerweise staat het in deze periode van het jaar direct bij ons achter wel droog maar nu is dat nog altijd niet het geval. Vaak volgt na het even zakken van het water weer een stijging doordat het in de Ardennen fiks heeft geregend en al dat water weer z'n weg zoekt uiteindelijk naar de zee.

En zo ook iedere keer weer wisselend hoe het is met het kunnen zien en horen van vogels. Als een bepaald eilandje onder water staat is het grotendeels stil maar zodra het water iets zakt en dat eilandje weer begint droog te vallen verschijnen daar vogels. Ik zie gewoon meeuwen en wat zwarte vogels maar de vogelaars, die regelmatig 's morgens met hun heel grote verrekijkers en ook heel grote telelenszen op de camera's, staan te spieden zien wel meer dan 10 verschillende soorten in die witte vogels. Tja, voor mij gewoon leuk om te zien de ene keer een eilandje en de andere keer datzelfde eilandje bijna helemaal bedekt met gevogelte.

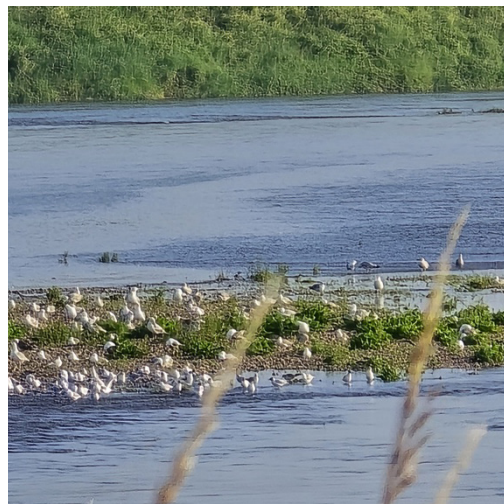
Als ik m'n nu wekelijkse beverdammen-rondje maak wordt het steeds lastiger om bij die dammen te komen. De brandnetels vormen een metersbrede haag en reiken tot okselhoogete. Remedie is een heel stevige regenbroek en een regenjasje. Maar nu de temperatuur verder omhoog gaat is zo'n jasje toch te warm. Dan maar wat voorzigtiger en de plekken opzoeken waar het wat opener is. Kan ook gebruikmaken nu van "werkwegen" die er zijn voor de af- en aanrijdende giga grote dumpers, graafmachines en meer die bezig zijn met het verlengen van de beek en die dan een stuk verderop in de Maas laten uitmonden. Ook mooi om te zien. Ondertussen blijft de agenda goed gevuld maar ook daarin ontspanning met deze week weer een mooi jubileum-uitje van de FKB. Bij de eigen vereniging is het fijn dat in de bestuursvergadering gisteravond twee belangstellenden voor een bestuursfunctie waren en zij gaven beiden aan ook de volgende vergaderingen bij te willen wonen. Daarnaast nog 3 mensen die bij een volgende vergadering willen aanschuiven. Fijn dat op deze wijze verjonging van het bestuur reëel lijkt te gaan worden.

Mijn gedachtecronkel?

In gedachten dan weer al die bestuurders van verenigingen die ook allemaal druk bezig zijn voor hun vereniging en al de leden. Soms heel intensief maar ook vaak een ontspannend samen zijn. Fijn dat die aandacht voor de medemens er is en daar geheel onbaatzuchtig en met grote inzet tijd aan gegeven wordt.

Meer samen, samen meer!

(J.J. den Hollander – Voorzitter FKB – Illikhoven, 25 juni 2024).

Uitvaartvereniging Hardenberg e.o. kijkt terug op een inspirerende algemene ledenvergadering

Op dinsdagavond 4 juni was het zover: de jaarlijkse algemene ledenvergadering van Uitvaartvereniging Hardenberg en omstreken vond plaats in De Schakel in Hardenberg. Zowel leden als niet-leden waren hiervoor uitgenodigd en in grote getalen aanwezig. Het eerste deel van de avond was uitsluitend bestemd voor leden, aangezien een heel aantal verenigingszaken werd besproken zoals onder andere de jaarcijfers, de communicatie-activiteiten en personeelszaken. Ook het afscheid van oud-bestuursvoorzitter Gert Kamphuis, die vorig jaar na 18 jaar voorzitterschap het stokje overdroeg aan Henrieke Wolbink, kwam uitgebreid aan bod. Gert ontving zelfs een oorkonde voor al zijn inspanningen voor de vereniging, uitgereikt door de heer Herman Borgelink namens de FKB, de federatie voor uitvaartverenigingen.

Bij het tweede deel van de avond konden ook niet-leden aansluiten. Dit jaar had de vereniging tekentherapeut Hermanna Dogger en tekentherapeut en beeldend kunstenaar Rianne Leemhuis bereid gevonden om het programma na de pauze in te vullen. Dit deden zij door middel van een creatieve workshop rondom het thema rouw en afscheid. Tijdens deze workshop vertelden zij over het rouwproces.

De verschillende fasen van het rouwproces, het inzetten van 'tekentaal', intuïtief tekenen en de manier waarop creatieve begeleiding ten tijde van rouw en afscheid kan worden ingezet kwamen hierbij aan bod. Onder het motto 'wanneer je een lijn op papier kan zetten dan kan je tekenen' gingen de deelnemers ook zelf aan de slag met een creatieve opdracht. Mooie kleurrijke tekeningen, met daarin kleine kunstzinnige verrassingen, waren het resultaat. De vereniging kijkt terug op een leerzame, creatieve en geslaagde avond!

Over Uitvaartvereniging Hardenberg e.o.

Uitvaartvereniging Hardenberg en omstreken verzorgt, in samenwerking met Integer Uitvaartzorg, uitvaarten voor haar leden. Gezamenlijk zorgen zij voor een waardig en respectvol afscheid en zij proberen daarbij om de kosten zo laag mogelijk te houden. Elk lid van de vereniging krijgt bij overlijden een vast bedrag uitgekeerd, genaamd de ledenkorting. Ook kunnen nabestaanden tegen kostprijs gebruik maken van de middelen en diensten van de vereniging. Uiteraard staan de wensen van de overledene en de nabestaanden bij de organisatie van een uitvaart altijd centraal.

Wilt u meer weten?

Heeft u de algemene ledenvergadering gemist en wilt u meer weten over Uitvaartvereniging Hardenberg e.o. of de mogelijkheid om, net als ruim 5.400 anderen in de regio, ook lid te worden? Ga dan naar www.bvheo.nl of stuur een e-mail naar info@bvheo.nl.

Bron: De Toren, 11-06-2024, Sjaak.

Rooms-katholieke uitvaartvereniging St. Barbara bestaat 75 jaar

'Ons doel is niet om winst te maken'

HAAKSBERGEN – Het ledenbestand vergrijst, maar de rooms-katholieke uitvaartvereniging Sint Barbara uit Haaksbergen kijkt met veel vertrouwen naar de toekomst. Dat is heel bondig samengevat de conclusie die de uitvaartvereniging momenteel kan trekken. St. Barbara bestaat 75 jaar. De vereniging is op leeftijd, maar nog steeds springlevend. St. Barbara heeft ruim vierduizend leden, die bij een uitvaart 3.300 euro krijgen uitgekeerd. "We zijn een vereniging. Het doel van St. Barbara is niet om winst te maken. Al het contributiegeld komt ten goede aan de leden. Voor nabestaanden is 3.300 euro een mooi bedrag om een deel van de uitvaartkosten te kunnen betalen", zegt bestuurslid Gerda van Oosten van St. Barbara.

St. Barbara luisterde de jaarlijkse ledenvergadering onlangs op met een gezellig samenzijn voor leden bij eetcafé Dwars in Sint Isidorushoeve. De bijeenkomst stond mede in het teken van het 75-jarig jubileum. St. Barbara zag in 1949 het levenslicht. De vereniging ontstond vanuit het begrip wat we nu noaberschap noemen. Uitvaarten kosten geld. Niet zelden was er vroeger amper geld voor een waardige uitvaart. Dat veranderde door de oprichting van St. Barbara. Tegen inleg van een kleine contributie konden nabestaanden gebruik maken van een pakket, dat werd verstrekt bij een overlijden. De oprichting van St.

Barbara was niet iets uitzonderlijks. Overal in Nederland ontstonden uitvaartverenigingen. Haaksbergen had destijds naast St. Barbara nog een uitvaartvereniging. Dat was Nicodemus, dat vooral leden in de Veldmaat had. Nicodemus is later in St. Barbara opgegaan. In de eerste decennia kregen de leden een uitvaartpakket in natura. Daarin zaten onder meer een kist, rouwkaarten en bidprentjes. Een uitvaartpakket in natura bestaat allang niet meer. St. Barbara keert nu een bedrag uit bij overlijden. Dat is dit jaar met vijftig euro verhoogd. Het uit te keren bedrag is 3.300 euro.

De tijden zijn uiteraard veranderd, maar het solidariteitsbeginsel is nog altijd leidend. Leden betalen contributie en weten dat het ten goede komt aan de vereniging St. Barbara. Het stoffelijk overschot van een mens is bij St. Barbara geen voorwerp van winstbejag. “Onze bestuursleden zijn vrijwilligers. We zijn geen verzekering met een winst oogmerk. Bovendien zijn we coulant voor ouders met een doodgeboren kindje. Die krijgen ook een bijdrage in de uitvaartkosten mits ze lid zijn”, zegt Gerda van Oosten. Een bedrag van 3.300 is echter niet toereikend voor een uitvaart. Leden kunnen zich aanvullend verzekeren via uitvaartverzekering Twenthe, waarmee St. Barbara samenwerkt. Zelf een spaarbedrag opzij leggen kan uiteraard ook.

Het is St. Barbara bijna altijd financieel voor de wind gegaan. “Maar één keer zat er te weinig in kas. Dat was lang geleden, nog in de tijd van de guldens. Er moet natuurlijk altijd genoeg geld zijn om bij een uitvaart uit te kunnen keren. Destijds is de contributie omhoog gegaan”, weet Van Oosten zich te herinneren. Inmiddels is St. Barbara allang weer financieel kerngezond. Penningmeester Herman Borgelink van St. Barbara presenteerde op de ledenvergadering goede jaarcijfers. De uitvaartvereniging telt ruim vierduizend leden. Een speerpunt voor de komende jaren is om meer jonge mensen aan de vereniging te binden. Het sterftecijfer is hoger dan het aantal nieuwe leden. “Met het werven van jonge leden zijn we al begonnen en daar gaan we uiteraard mee door.” Een tweede doel is ook om het bestuur te verjongen. “Interesse hebben en weten wat we doen, zijn twee belangrijke criteria”, zegt Van Oosten, die zelf al decennialang deel uit maakt van het bestuur. Over het bestuur kon op de ledenvergadering goed nieuws gemeld worden. Richard Esendam (53) is tot het bestuur toegetreden.

Foto De bestuursleden Marion Veurink, Wim ten Voorde, John Bauhuis, Gerda van Oosten, Richard Esendam, Herman Borgelink en Ingrid Boonk van St. Barbara.

Uitvaartvereniging Het Voormalig Kerkdorp Vlagtwedde viert 100 jarig bestaan

Van links naar rechts: Truida Vieregge, Kees Bakker, Harm Tammes en Fenna Stedema

VLAGTWEDDE – Deze maand is het 100 jaar geleden dat Uitvaartvereniging Het Voormalig Kerkdorp Vlagtwedde is opgericht.

Op 27 juni 1924 werd Lijkwagenv Vereniging Voormalig Kerkdorp Vlagtwedde opgericht. Daarvoor werd het begraven en alles wat er om toe moest gebeuren door buurtbewoners verzorgd; het zogenaamde noaberschap. Maar ook in 1924 liepen de kosten steeds verder op. Met het oprichten van een vereniging en daarmee de opbrengsten van de contributie konden de uitvaarten worden betaald.

Nu, een eeuw later, is de uitvaartvereniging met 1.500 betalende leden nog steeds springlevend. Wel is de naam veranderd in Uitvaartvereniging Het Voormalig Kerkdorp Vlagtwedde. Het huidige bestuur wordt gevormd door: Harm Tammes, voorzitter, Fenna Stedema, penningmeester, Truida Vieregge, secretaris, en de leden: Kees Bakker, Gert Baas, Geert Wijnholds en Rita Kruize. Jetsko Huiting is administrateur.

De uitvaartvereniging beschikt sinds 1993 over een eigen aula in 't Kruispunt aan de Beatrixstraat in

Vlagtwedde. De aula heeft de laatste jaren een “make over” ondergaan. Zo zijn er kunststoffen kozijnen, nieuwe daken, zonnepanelen en zelfs een laadpaal geplaatst. Ook binnen is alles gemoderniseerd. Naast een familiekamer zijn er vier gekoelde ruimtes waar overledenen kunnen worden opgebaard. Ook is er een aparte ruimte voor de laatste verzorging van de overledene en een condoleancekamer. De opbaarkamers worden zo nodig ook door andere uitvaartondernemingen gebruikt. Uiteraard kan de laatste verzorging en het opbaren ook bijvoorbeeld in de woning van een overledene plaatsvinden.

Uitvaartvereniging Het Voormalig Kerkdorp Vlagtwedde werkt, wat betreft de verzorging van de overledenen en de dragers, samen met Begraffenisvereniging Onstwedde en DLE Uitvaartzorg Emmen. De contributie wordt zo laag mogelijk gehouden. Bij overlijden wordt aan de nabestaanden geen geldbedrag uitbetaald. De uitvaartvereniging bekostigt de verzorging van de overledene, het vervoer vanaf het overlijden tot de uitvaart, het gebruik van de opbaarruimte, 50 rouwbrieven, de dragers, het condoleanceregister en de uitvaartleider van DLE Uitvaartzorg Emmen. Nabestaanden hebben gedurende de periode dat hun geliefde in de aula ligt opgebaard daar onbeperkt toegang.

“Men moet niet denken dat het bij ons in het bestuur allemaal droefenis is” vertelt voorzitter Harm Tammes. “De vergaderingen, die in de familiekamer plaatsvinden, zijn gezellig en één keer in de twee jaar hebben we een uitje”, aldus Tammes.

Klik [HIER](#) voor meer informatie over Uitvaartvereniging Het Voormalig Kerkdorp Vlagtwedde.

*C. Glazenburg Foto's: Jan Glazenburg
Bron: Westerwolde actueel, 11-06-2024, Sjaak.*

Harm (65) uit Vlagtwedde viert 100-jarig bestaan uitvaartvereniging. ‘Nog heel wat jaartjes erbij’

*Harm Tammes is trots op de eigen aula van de honderdjarige vereniging.
Foto: Archief/ Huisman Media*

Zo bewaar je een tastbare herinnering aan een overleden dierbare

Het verlies van een dierbare kan grote impact hebben. Zeker als het overlijden plotseling komt of als het gaat om iemand die op veel te jonge leeftijd overlijdt. Het regelen van de uitvaart is al een emotionele gebeurtenis. Als de overledene hier zelf al wensen voor kenbaar heeft gemaakt dan is het vaak wel wat makkelijker. Iemand die weet dat het overlijden aanstaande is, bijvoorbeeld vanwege een ongeneeslijke ziekte, regelt vaak zelf al het nodige. Als je weet of iemand een wilsbeschikking heeft, dan heb je als nabestaande een richtlijn hoe je de plechtigheid kunt invullen. Een waardig afscheid helpt vaak bij de verwerking van het verlies. Maar daarna

gaat het leven vaak sneller weer zijn gewone gang als je zou willen. De wereld draait door terwijl de direct betrokkenen kampen met een groot verlies.

Wat gebeurt er met de as na een crematie?

Als de overledene gecremeerd wordt dan zijn er verschillende mogelijkheden voor de as. Je kunt deze in een mooie urn laten doen en mee naar huis nemen. Je mag de urn thuis bewaren, maar je kunt deze ook laten bijzetten in een urnenmuur op een begraafplaats. Het is ook mogelijk om een klein beetje as in een zogenaamde ashanger te doen. Daarmee kun je een overleden dierbare altijd bij je dragen. Je kunt er ook voor kiezen om de as te laten uitstrooien. Dit gebeurt meestal op een speciaal strooiveld bij het crematorium. Het is niet toegestaan om de as van een overledene in het openbaar uit te strooien, zoals in een bos of op het strand. Je kunt een urn eventueel ook laten begraven, bijvoorbeeld als de partner van de overledene begraven is maar hij of zij de voorkeur gaf aan een crematie. In Nederland stijgt het aantal crematies snel. Steeds meer mensen kiezen hiervoor boven een begrafenis. Dit heeft deels te maken met het feit dat minder mensen zich beschouwen als gelovig.

Een mooie ashanger als herinnering

Je kunt bij voordelige ashangers online mooie hangers uitzoeken voor het bewaren van een klein beetje as van een overledene. Zo kun je de as van je vader of moeder of van een overleden kindje altijd bij je dragen. Een ashanger is zeer subtiel. Je kunt een model kiezen waarvan alleen jij weet dat er een beetje as in zit van iemand die is overleden en die je zeer na aan het hart lag. Je draagt de hanger aan een mooie ketting en kunt deze indien gewenst verbergen onder je kleding.

Alternatief voor het medaillon

Een ashanger is een alternatief voor het medaillon dat vroeger vaak werd gedragen met een foto of een klein haarlokje van een overledene. Een medaillon is vaak groter en valt dus meer op. Niet iedereen wil voortdurend uit moeten leggen waarom er een hanger wordt gedragen. Een subtiel ashanger voorkomt dat je ongepaste vragen krijgt over het hoe en waarom.

Bron: dagblad010, 29-05-2024, Sjaak.

Arie is vrijwilliger begraafplaats: 'Dankbaar werk'

Je ziet ze niet altijd, maar ze zijn er wel: mensen die, vaak naast hun werk, studie of dagelijkse bezigheden, iets extra's doen voor de samenleving. Wat doen zij? Wat is hun reden om zich belangeloos in te zetten voor de ander, een goed doel, vereniging of organisatie? En hoe tevreden zijn zij ermee?

Arie Stigter: 'Het netjes maken van de begraafplaats, geeft mij een goed gevoel.' (Foto: Marieke Roggeveen)(tevens Auteur)

HOOGMADE – Sinds 2010 maakt Arie Stigter (76) deel uit van een groep vrijwilligers die wekelijks de begraafplaats bij de rooms-katholieke Onze-Lieve-Vrouw-Geboortekerk in Hoogmade onderhoudt. “Ik las een oproep voor een vrijwilliger en heb hierop gereageerd”, vertelt Stigter. “De werkzaamheden spraken mij aan en het netjes maken van de begraafplaats geeft mij een goed gevoel.”

‘Het geeft een bepaald gevoel om op zo’n bijzondere plek alles netjes te maken’

De onderhoudsgroep bestaat uit zeven vrijwilligers die elke dinsdagochtend bij elkaar komen voor onderhoudswerkzaamheden op de begraafplaats achter de kerk aan de Kerkweg. Met elkaar creëren zij graag een mooie en vredige plek voor de overledenen, nabestaanden en de bezoekers. Naast de reguliere werkzaamheden zoals onkruid wieden, het gras maaien, de heg snoeien en bladeren opruimen, maken ze ook de vijver schoon. “Van de grafstenen zelf blijven we af”, licht Stigter toe, “Het schoonmaken daarvan is aan de nabestaanden.”

‘Ik doe dit uit respect, het is het laatste wat je voor een mens kunt doen’

Na een korte rondleiding over de begraafplaats gaat Stigter op een bankje zitten en wijst hij naar een van de graven. “Daar ligt een jong meisje begraven, dat doet je wel wat, hoor...” “

Het geeft een bepaald gevoel om op zo’n bijzondere plek alles netjes te maken”, vervolgt hij na een korte stilte, “Ik doe dit werk graag: uit respect voor de mensen die hier liggen, maar ook voor de nabestaanden. Zij vinden het fijn als alles er netjes uitziet. Maar zo hoort het toch? Het is het laatste wat je voor een mens kunt doen. Ik zie het zo: als iemand overlijdt, blijft het stoffelijk overschot hier en het ‘geestelijke’ gaat ergens anders heen. Waarheen, dat weten we niet. Maar ik heb een eigen geloof en weet voor mijzelf dat er meer is. En dan maakt het maakt niet uit welk geloof je hebt, we komen allemaal voor dezelfde deur te staan.” Stigter kijkt er elke week naar uit om op dinsdag naar de begraafplaats te gaan. “Wij komen om negen uur samen en bespreken dan wat we gaan doen”, vertelt hij.

‘Voor mezelf weet ik dat er meer is, maar het maakt niet uit welk geloof je hebt’

De bevrogen vrijwilliger legt uit dat er wekelijks een hoop werk wordt verzet: “Soms moet er tegelwerk worden verricht of een grafzerk recht worden gezet. Het is hier veengrond, waardoor de bodem inklinkt en er soms verzakkingen ontstaan. Dit herstellen we dan weer. Snoeien en onkruid wieden, doen wij vrijwel wekelijks. Om half elf drinken we koffie, daarna gaan we weer verder met de werkzaamheden. “ Rond twaalf uur zit het er weer op, aldus Stigter. “Dan ruimen we de gereedschappen op en gaan we naar huis, altijd met een voldaan gevoel: de begraafplaats ziet er weer netjes uit.” Hij zou het niet willen missen, zegt Stigter, met een blik op de laatste rustplaats. “Het is mooi en dankbaar werk, voorlopig ga ik hier zeker nog wel mee door.”

Bron: rodi.nl, 04-06-2024, Sjaak.

Eenvoudig een graf vinden op begraafplaats Nunspeet-Oost

De gemeente Nunspeet heeft alle graven op de begraafplaats Nunspeet-Oost digitaal in kaart gebracht, waardoor het nu heel eenvoudig is om de exacte locatie van een graf te vinden.

Op de website van de gemeente Nunspeet kan men met behulp van een naam en/of geboortedatum de exacte locatie vinden van het graf. Bij beide ingangen van de begraafplaats hangt een informatiebord met daarop een QR-code. Door deze code te scannen - of door direct naar de website www.nunspeet.nl/begraafplaatsoost te gaan - kan men het graf zoeken. De beheerder, bezoekers en de gemeenteraad hadden deze wens. Het in kaart brengen van al deze graven kost veel tijd. Nu de begraafplaats Nunspeet-Oost klaar is, worden ook de graven op de andere begraafplaatsen in kaart gebracht. Als eerst Nunspeet-West aan de Van Oordtstraat, daarna de begraafplaats in Elspeet.

Bron: Nunspeet.nl, 18-06-2024, Sjaak.

Grappen over het graf

Tentoonstelling 'Doodleuk' met cartoons van Peter de Wit in Museum Tot Zover

Striptekenaar Peter de Wit, bekend van de cynische dokter Sigmund, maakte met 'Doodleuk' een heel boek over onze ongemakkelijke relatie met de dood. Het is een bonte verzameling: grimmig, lollig, schrijnend, ontroerend. Ruim vijftig nieuwe cartoons zijn vanaf 28 juni te zien in het Amsterdamse Museum Tot Zover. Lachen om ellende is van alle tijden. Zorgen, pijn en angst worden zo gedeeld en daardoor verzacht. Peter de Wit weet raad met dit ongemak. Hij voorziet schrijnende situaties van komisch commentaar. Herkenbare scènes uit de koffiekamer komen langs, maar ook het uitzoeken van de kist, het afscheid zelf en de aankomst bij de hemelpoort, waar Petrus een nieuwkomer begroet met "Nee, het leven na de dood is ook kut. Hoezo?"

"De dood heeft humor in zich.", zegt De Wit. "Je kunt er relatief makkelijk grappen over bedenken." Maar niet alle zijn cartoons zijn om te lachen. Veel hebben een verrassend gevoelige, liefdevolle en poëtische kant. Guus Sluiter, directeur van Tot Zover: "Humor is een bekend mechanisme om met moeilijke situaties om te gaan. Het haalt de spanning weg en kan voor een gevoel van opluchting zorgen." De tentoonstelling is speels van opzet, behalve prints zijn er ook verschillende uitprobeersels en schetsen te zien.

Peter de Wit (1958) tekende voor onder meer Eppo en Sjors en Sjimmie, maar werkt al lang vooral voor dagbladen. Vanaf 1994 verschijnt zijn Sigmund in de Volkskrant en samen met Hanco Kok tekent hij S1ngle voor verschillende kranten. In 1999 ontving De Wit de stripschapsprijs, de enige Nederlandse oeuvreprijs voor stripmakers.

Ook te zien: Een Mozaïek van Verlorenen

Vanaf 28 juni is er nog meer nieuws te zien in Tot Zover.

Allereerst een ontroerende presentatie van Chaja van Kollem en Margareta Svensson. In 'Een Mozaïek van Verlorenen' ontrafelen ze de verhalen achter kledingstukken van overleden die worden gedragen door nabestaanden. Zo houden ze degenen die worden gemist bij zich, dicht op de huid – letterlijk. In de Filmzaal toont het museum de afstudeerfilm Memento Vivere van Froukje Romkema (HKU). Het is een fascinerende zoektocht naar de herkomst van een oude schedel in het grootouderlijk huis van de filmmaker. De schedel geeft langzaam een heel scala aan geheimen prijs.

Loop eens een rondje over een begraafplaats: 'Je komt er tot rust'

Een dagje naar het museum, een stadwandeling maken of een kasteel bezoeken. Als

het aan Stichting Terebinth ligt, die zich hard maakt voor funerair erfgoed, wordt een bezoekje aan een begraafplaats ook aan dat rijtje toegevoegd. Het is misschien niet een plek waar je meteen aan denkt als je op zoek bent naar een uitje, maar toch zouden we wat vaker een kerkhof moeten bezoeken. "Dan beseft je dat het leven tijdelijk is."

Graven, tombes en monumenten. Stichting Terebinth, beschermt het erfgoed dat te maken heeft met grafmonumenten en begraafplaatsen. En hoewel de meeste mensen daar alleen komen om een dierbare naar de laatste rustplaats te brengen, zouden we er volgens de stichting ook eens wat vaker recreatief overheen moeten lopen. "De meeste mensen komen niet al te vaak op begraafplaatsen, behalve als we op vakantie zijn", zegt Korrie Korevaart van Stichting Terebinth.

"De begraafplaatsen in Nederland zijn ondergewaardeerd, je moet gewoon eens om de hoek kijken wat er te beleven is." Want een begraafplaats is volgens haar niet alleen maar voor de overledenen. "Je leert wat over de geschiedenis, over wie er wanneer geleefd heeft. Het is vaak een hele vredige plek met mooie natuur. Je ziet hoe mensen vroeger omgingen met de dood al moet je wel een beetje interesse hebben in geschiedenis." Daarnaast is het volgens haar ook een plek voor bezinning. "Het is goed als je je af en toe eens beseft dat het leven tijdelijk is en je waardeert wat je hebt. Je kan er een wandeling maken en tot rust komen."

Al is niet elke begraafplaats direct een toeristische attractie, zegt Martijn Smeenge, docent toerisme aan de Breda University of Applied Sciences. "Het hangt ook van het type begraafplaats af. Ze zijn natuurlijk niet allemaal even mooi en interessant. Maar je hebt her en der begraafplaatsen die architectonisch mooi zijn of waar bekende mensen liggen. In Parijs heb je een hele bekende begraafplaats." Père-Lachaise en Zorgvlied

Hij heeft het over Cimetière du Père-Lachaise waar beroemdheden als Jim Morrison, Chopin en Edith Piaf liggen begraven. “Daar komen echt fans naartoe. In Nederland doen we dat minder. De bekendste van Nederland is misschien wel Zorgvlied in Amsterdam, daar liggen bijvoorbeeld Herman Brood en Annie mg Schmidt.”

Bron: RTL.nl, 06-06-2024, Sjaak.

Jan Reinds doet stapje terug en neemt afscheid van het bestuur van Uitvaartvereniging Westerbork

Jan Reinds kreeg van penningmeester Adrie Luning naast een cadeau ook bloemen.

Foto: Uitvaartvereniging Westerbork

Voorzitter Jan Reinds van Uitvaartvereniging Westerbork nam donderdagavond afscheid. Hij kreeg lovende woorden van het bestuur en werd geprezen om zijn doorzettingsvermogen.

Als nieuw bestuurslid is Jannie Scholte-Meijers toegetreden. Zij komt ook uit Elp, net als Jan Reinds. Het bestuur is er naar dat alle dorpen vertegenwoordigd zijn in het bestuur, zodat de afstand naar de inwoners klein is en de lijnen kort zijn.

Bron: De krant van midden Drenthe, 21-06-2024, Sjaak.

Aula Leek opent haar deuren voor het publiek na grondige verbouwing

LEEK - Zaterdag 15 juni opent Aula Leek haar deuren voor het publiek. Van 10.00 uur - 16.00 uur is iedereen van harte welkom om het gebouw aan de Oude Zuiderweg 13 te bewonderen na een grondige verbouwing. Het bestuur is zeer content met het eindresultaat, want naast een aanbouw van het pand zijn ze inmiddels ook bijna - volledig - verduurzaamd en gaan weloverwogen om met de kosten, zodat het betaalbaar blijft voor een ieder die gebruik wil maken van de aula. Voorzitter Kars Velting spreekt uit dat het voor hen vooral belangrijk is dat mensen zich welkom voelen en 'we begeleiden de nabestaanden bij het laatste stukje, dat moet gewoon goed gaan. Daar doen we als bestuur en al onze vrijwilligers alles voor en dat is gewoon dankbaar werk.'

Sinds 1 juli 2014 is het gebouw eigendom van de Uitvaartvereniging Leek en de uitvaartvereniging Tolbert. Albert Berends is penningmeester van de aula en al lange tijd betrokken. 'Tot 31 december 2013 was het pand eigendom van de gemeente en het beheer was in handen van stichting Vredewold. Toen Vredewold aangaf te willen stoppen met het zorgdragen voor het beheer besloot de gemeente in eerste instantie om het beheer in eigen hand te houden. Al snel kwamen ze er achter dat dit een niet haalbare taak was en daarom sloegen de Uitvaartverenigingen van Leek en Tolbert de handen ineen en is het beheer sinds

1 mei 2013 in onze handen. Toen het pand te koop kwam hebben we dan ook niet getwijfeld om, naast het beheer, het pand van de gemeente over te nemen. Wethouder Tanja Haseloop heeft ons daar enorm mee geholpen,' aldus Berends.

Het pand had op dat moment drie opbaarkamers en één familiekamer. Alle wanden in het pand waren wit en dat was dan ook één van de eerste aandachtspunten voor de stichting om dat te veranderen. 'We hebben hulp gehad van een interieurdesigner die tips gaf om meer kleur aan te brengen in het pand. De muren kregen een kleur en één wand kreeg behang en er werden schilderijen opgehangen. Ook de bloemen zijn aangepast in kleur, waardoor het warmer oogt en men meer een "welkom" gevoel krijgt,' geeft Berends aan. De ontvangstruimte in het pand is ruim opgezet, maar wanneer er een kleinere groep is kan deze aangepast worden door verschuiven van banken, welke als een soort tussenwand dienen. De aanvragen voor opbaring namen in de afgelopen jaren toe, waardoor de familiekamer soms als opbaarkamer moest dienen en daarom besloot de stichting te gaan verbouwen.

'We hebben nu, na de verbouwing, vijf opbaarkamers en een nieuwe familiekamer kunnen creëren. Wanneer je de familiekamer opent zie je meteen dat de ruimte groot en vooral licht is. Het raam aan de achterzijde biedt zelfs uitzicht op de landerijen achter het pand.' Velting is trots op wat ze in de afgelopen maanden hebben bereikt en neergezet. 'Het pand is 24/7 toegankelijk voor de nabestaanden. Ze krijgen drie sleutels van ons en kunnen dus ten alle tijde terecht, wanneer daar behoefte aan is. We werken dus niet met "op afspraak". Mensen moeten afscheid kunnen nemen op hun eigen manier en daarom is continue toegang tot de aula erg belangrijk.'

Sinds 1 mei 2024 heeft de aula drie nieuwe beheerders. Greetje Poelman, Grietje van der Molen en Janine Miedema fungeren als gastvrouwen en dragen zorg voor het ontvangst, tussentijds opvang en het uitdragen van de overledene. 'We zijn als stichting erg blij met deze drie dames,' zegt Velting. 'Ze bekleden een belangrijke taak binnen de aula en het vergt veel verantwoordelijkheid om iedere keer maar weer klaar te staan, maar dat gaat heel goed. We zijn trots op al onze vrijwilligers die altijd maar weer klaar

staan. Berends is bijvoorbeeld penningmeester, maar waar nodig springt hij bij. Dat is denk ik ook de kracht binnen onze stichting en zorgt voor verbinding met elkaar. We doen het samen.'

*Bron: De krant
nieuws.nl, 12-06-
2024, Sjaak.*

Bloeiende hemelpost-brieven troosten nabestaanden

Hemelpost-brievenbussen zijn op diverse locaties in Nederland te vinden, waar ze een waardevolle rol spelen bij rouwverwerking. Sinds dit voorjaar ook op de Algemene begraafplaats in Aalsmeer. Deze brievenbus biedt nabestaanden de mogelijkheid om symbolisch brieven, tekeningen of gedichten naar de hemel te sturen.

De ingezonden brieven en tekeningen worden gemaakt op groeipapier met zaadjes. Na regelmatige lediging wordt het groeipapier met tekst of tekening geplant in de pluktuin van de begraafplaats, waar ze letterlijk tot bloei komen. Initiatiefneemster Marion Weij vertelde aan onze verslaggever: "Afgelopen donderdag zijn er 66 hemelpost brieven (op vergeet-mij-niet zaden briefpapier) in de grond op de begraafplaats begraven". De bloemen kunnen vervolgens bij een graf of gedenkplaats worden gelegd. Het groeipapier is kosteloos verkrijgbaar op de begraafplaats. "Ik hoop dat de zaden uit mogen komen zodat deze bloemetjes weer kunnen geplukt worden en ten grave worden gelegd bij hen die zo worden gemist."

(foto Marion Weij)

*Bron: Radio Aalsmeer, 17 juni 2024,
geschreven door Elbert Huijts, Sjaak.*

Museum Tot Zover zoekt helpende handen: “De één wil een bakkie troost, een ander even helemaal niets”

Bij Museum Tot Zover en het bijbehorende café Roosenburgh in Amsterdam zijn ze op zoek naar vrijwilligers om de bijzondere locatie draaiende te houden. NH Helpt sprak met Ronee Bosgra over haar vrijwilligersfunctie en wat daar allemaal bij komt kijken.

Bezoeker in museum Tot Zover - Foto: Museum Tot Zover

Café Roosenburgh draait volledig op vrijwilligers en daar zoeken ze er bij De Nieuwe Ooster meer van. Naast nieuwe cafémedewerkers, is er bij het naastgelegen museum Tot Zover een tekort aan vrijwillige suppoosten. Ronee Bosgra is vrijwilliger bij het café, een volgens haar bijzondere functie waar ze ‘veel voldoening uit haalt’. Wat je als nieuwbakken vrijwilliger in je mars moet hebben? “Je gaat op vriendelijke manier de bezoekers tegemoet”, legt Bosgra uit.

Bakkie troost

“Het zijn niet alleen museumbezoekers die er komen, het zijn ook mensen die gaan wandelen. En veel buitenlandse toeristen of mensen die na een uitvaart een afzakkertje komen nemen. De één heeft behoefte aan een bakkie troost en de ander wil helemaal niks.” Het museum ligt zo verstopt, dat buurtbewoners niet altijd weten dat het er überhaupt ligt. Laat staan dat er zomaar vrijwilligers aan komen waaien. Toch zijn de eind negentiende eeuwse begraafplaats en het museum volgens Bosgra de wandeling waard. “Je moet door het café om naar het museum te komen. Om daar te komen is al een belevenis, want het museum ligt óp de begraafplaats De Nieuwe Ooster”, legt ze uit.

Geen sombere plek

Voor wie een vrijwilligersfunctie op een begraafplaats toch wat spannend klinkt: die hoeft zich geen zorgen te maken. Bosgra. “Je loopt een grindpad over en rechts zie je de directeurswoning, zo’n rood bakstenen gebouw. Om dat gebouw heen zie je links voor je een beeld van Springer.” Daarmee doelt ze op tuinarchitect Leonard Anthony Springer, de ontwerper van De Nieuwe Ooster. Bosgra: “Hij dacht: die begraafplaats moet geen sombere plek zijn, je moet niet bang zijn of huiverig om daarheen te gaan. Hij wilde de natuur lieflijk en mooi weergeven, dat het troost biedt. Daar is hij zo in geslaagd, en dat is nog steeds zo.”

Vrijwilliger worden bij café Roosenburgh of museum Tot Zover? Hier vind je meer informatie.

Bron: NHnieuws, 15-06-2014, Sjaak.

Nieuwe ontwikkeling op oude begraafplaats Losdorp

(eigen foto, Sjaak.)

<https://maps.app.goo.gl/9AMDKAEnBG8J4S7A>

gemeente Spijk-Losdorp. Het bestuur heeft samen met adviseur landschapsontwerper Rianne Luring van Landschapsbeheer Groningen een projectplan ontwikkeld. De plannen zijn door het verenigingsbestuur voorgelegd aan leden en andere belangstellenden. Landschapsontwerper Luring prijst de uitzonderlijke gaafheid van de Losdorpster begraafplaats. Het heeft een markante ligging vlak voor de entree van het dorp. De uitbreiding heeft, naast het creëren van meer begraafplaatsen, nog een aantal doelen. Het moet onder meer passend zijn in het landschap en van toegevoegde waarde zijn voor de biodiversiteit.

Bollen en kruidenmengsels

Het nieuwe deel achter de huidige begraafplaats moet mooi aansluiten bij het oude deel en optisch een eenheid blijven vormen. Daarentegen zal de inrichting en het karakter afwijken doordat er andere boom- en plantensoorten worden toegepast. Te denken valt aan organisch aangelegde paden en het poten en inzaaien van bollen en kruidenmengsels. Zo ontstaat een andere beleving van het nieuwe deel, vindt landschapsontwerper Luring.

De monumentale begraafplaats van Losdorp wacht een toekomstbestendige uitbreiding. De plannen om op het achtergelegen terrein extra begraafplekken te creëren liggen klaar.

Begraafenisvereniging Losdorp, die de begraafplaats beheert, wil met een hedendaagse inrichting van het nieuwe deel in de veranderende behoefte van de leden voorzien. De oorspronkelijke en goed onderhouden grafakker is gelegen aan de Frailemaweg aan de noordzijde van Losdorp. Op dit moment zijn er niet voor alle huidige leden nog plaatsen beschikbaar.

Rijksmonument

Het bestuur is al geruime tijd bezig met het uitdenken van ideeën, mede omdat het met de Losdorpster begraafplaats gaat om een rijksmonument. De vereniging heeft het terrein dat achter de huidige begraafplaats ligt aangekocht van de protestantse

Eeuwigdurend grafrecht

Het beheer van de begraafplaats is in handen van de Begraffenisvereniging Losdorp. Het onderhoud wordt gedaan door leden en vrijwilligers. De Losdorpster begraffenisvereniging heeft samen met vier andere begraffenisverenigingen uit de voormalige gemeente Bierum, waar Losdorp onder valt, de stichting GBB opgericht. Samen worden kosten, diensten en gereedschappen gedeeld. De stichting heeft voor haar begraafplaatsen één hoveniersbedrijf aangesteld voor het onderhoud van de paden en het groen. Begraffenisvereniging Losdorp hanteert op de Losdorpster begraafplaats het eeuwigdurend grafrecht. Dit betekent dat een graf niet wordt geruimd, in tegenstelling tot een gemeentelijke begraafplaats, waar na een bepaalde periode opnieuw moet worden betaald omdat anders het graf wordt geruimd.

Baarhuisje

De begraafplaats heeft een lange geschiedenis. Zowel de begraafplaats zelf, het baarhuisje als het toegangshek zijn rijksmonument. Voorheen werd er om de kerk begraven. Om hygiënische redenen stimuleerde de overheid een dodenakker buiten de dorpen aan te leggen. De begraafplaats, die werd aangelegd in 1891, is een vrijwel vierkant terrein dat wordt omgeven door een haag, een schelpenpad en essen. De grafzerken liggen, allen met het voeteneinde naar het oosten, in vier vakken, waartussen twee haaks op elkaar gelegen paden lopen. Op de hoofdas, het pad dat van oost naar west loopt, liggen het toegangshek, een perkje en een baarhuisje.

Het toegangshek van de begraafplaats staat op een gemetselde dam en heeft twee pijlers met aan de buitenzijden daarvan vleugelstukken. Op de pijlers staan ijzeren vazen. Het smeedijzeren hek tussen de pijlers is versierd met rondboogmotieven en heeft punten met lilies.

Besmettelijke ziekte

Het baarhuisje werd in 1890 gebouwd. Dit gebouwtje opgetrokken uit rode baksteen heeft een zadeldak gedekt door zwarte geglazuurde Friese dakpannen. In een gevelsteen boven de ingang staan het bouwjaar en de namen van enkele kerkvoogden andere notabelen vermeld. Baarhuisjes waren van oorsprong bedoeld om mensen die waren gestorven aan een besmettelijke ziekte in op te baren. In Losdorp was dat in 1944 voor de laatste keer. Het bestuur gebruikt het baarhuisje nu als bergplaats voor gereedschappen. Daarnaast wordt deze intieme ruimte één keer per jaar gebruikt voor een samenkomst van het bestuur.

Doodgezwegen

Niet iedereen kreeg in het verleden een stenen monument op zijn of haar graf. Vaak omdat er gewoonweg geen geld voor was. Als een kind levenloos geboren was kreeg het sowieso geen monument. Deze kinderen werden vaak letterlijk doodgezwegen. Van de oude graven zonder zerk en dus zonder namen is door de vereniging uitgezocht wie er begraven ligt. Van deze personen staan nu naam, geboorte- en overlijdensdatum (voor zover bekend) vermeld op een paneel. Zo werden ruim honderd mensen uit de anonimiteit gehaald en hebben ze een zichtbare plek in de dorpsgeschiedenis gekregen.

Het bestuur van de Begraffenisvereniging Losdorp hoopt om in samenwerking met de gemeente Eemsdelta en Landschapsbeheer Groningen en de nog te werven geldmiddelen in de nabije toekomst te kunnen starten met de uitbreidingsplannen van de begraafplaats van Losdorp.

Bron: Omroep Het Hogeland, 17-06-2024, Sjaak.

Peperdure verrassing: nergens is een crematie zo prijzig als in Overijssel

Je denkt er misschien liever niet over na, maar ooit komt het moment dat jouw dierbaren afscheid van je moeten nemen. Wil je dan begraven worden of toch liever een crematie? Waar je ook voor kiest, het is handig om wat spaargeld paraat te hebben. Nergens is een crematie zo duur als in Overijssel.

Nergens is een crematie zo duur als in Overijssel (eigen foto Sjaak, Nieuwe Ooster)

Uit onderzoek van uitvaartverzorger Monuta blijkt dat je in onze provincie gemiddeld 1.880 euro kwijt bent voor een crematie. Flink meer dan in de rest van het land, waar je gemiddeld 1.646 aftikt. Het is ook meer dan in 2023, toen een crematie in Overijssel doorgaans 1.829 kostte.

1.419 begraafplaatsen onder de loep

Monuta onderzocht de grafkosten van 1.419 gemeentelijke en bijzondere begraafplaatsen in Nederland, waarvan 89 in Overijssel. Daarbij zijn de kosten voor grafrechten en begraafkosten in kaart gebracht. De grafrechten, onderhouds- en begraafkosten bepalen samen de totale kosten voor de aanschaf van een graf. Daarnaast zijn van 116 crematoria in Nederland (23 in Overijssel) de kosten van een stille crematie met en zonder gebruik van de aula in kaart gebracht. Al deze kosten zijn op woonplaats te vinden in de online graf- en crematiekostenmeter en voor iedereen toegankelijk.

Begraven twee keer zo duur

Klinkt een crematie al prijzig? Schrik dan niet van het bedrag dat je kwijt bent voor een begrafenis. Gemiddeld betalen we in Overijssel 3.497 euro voor een eenpersoons particulier graf op een begraafplaats, uitgaande van grafrechten voor de duur van twintig jaar. Vorig jaar was dat een stuk minder: 2.804 euro. Waar Overijssel koploper is als het gaat om crematiekosten, zijn we bij begrafenissen een middenmoter. Gemiddeld betaal je in ons land 3.708 euro voor een graf. Gemeenten, begraafplaatsen en crematoria bepalen de kosten ieder voor zichzelf. Ook bepalen zij de duur van de grafrechten, begraafkosten, kosten voor het grafonderhoud en de jaarlijkse indexering van de prijzen. Per locatie verschilt het welke service is inbegrepen bij die prijs. Dat maakt vergelijken voor de consument moeilijk, vandaar dat Monuta jaarlijks de kosten inzichtelijk maakt.

En dan ben je er nog niet

In het onderzoek is een aantal kostenposten opgeteld, zoals grafrecht, begraafkosten, onderhoudskosten

bij begraven en de kosten van crematie en asbestemming bij cremeren. Andere kosten, zoals een grafsteen (gemiddeld 2.000 euro), uitvaartdienst, rouwboekje, rouwkaarten en catering zijn daar niet in meegenomen.

Goedkoopste van het land

Ben je op zoek naar de goedkoopste plaats om begraven te worden? Dan moet je bij de gemeentelijke begraafplaats aan de Bookholtlaan in Losser zijn, die is al jaren de goedkoopste van ons land. Een graf met een looptijd van twintig jaar kost daar 861 euro. Ook Staphorst en Haaksbergen zijn gemeenten met relatief lage grafkosten. De duurste begraafplaatsen van Overijssel vind je in de gemeente Rijssen-Holten, waar je gemiddeld 7.683 euro kwijt bent. Zwartewaterland (6.992 euro) en Zwolle (5.021 euro) volgen op gepaste afstand.

Bron: RTV Oost, 19-06-2024, ingezonden door Sjef van de Wiel.

Prijzen graf- en crematiekosten afhankelijk van locatie in Nederland

(Eigen foto, Sjaak)

In Nederland zijn de graf- en crematiekosten afhankelijk van de locatie en de prijzen lopen zeer uiteen. Weinig Nederlanders zijn hiervan op de hoogte, laat Monuta weten. De uitvaartverzorger deed onderzoek bij 1.419 begraafplaatsen en 116 crematoria in Nederland.

Cremeren favoriet

Ruim twee derde van de Nederlanders wil na overlijden worden gecremeerd, zo beweren de onderzoekers. De redenen dat veel mensen zich willen laten cremeren zouden divers zijn. Wel wijzen de onderzoekers erop maar er weinig kennis is bij Nederlanders over de financiële consequenties van de keuze voor (en de locatie van) begraven of cremeren.

Gemiddelde prijs graf op begraafplaats

De onderzoekers laten verder weten dat de gemiddelde prijs in Nederland voor een eenpersoons particulier graf op een begraafplaats €3.708 is (2023: €3.519). Op een natuurbegraafplaats zou dat

gemiddeld €4.992 (2023: 4.896) zijn. Voor een crematie met gebruik van de aula is dat gemiddeld €1.646 (2022: €1.575).

Grafrechten en grafonderhoud

Gemeenten, begraafplaatsen en crematoria bepalen zelf de kosten, zo lichten de onderzoekers toe. Ook bepalen zij de duur van de grafrechten, begraafkosten, kosten voor het grafonderhoud en de jaarlijkse indexering van de prijzen. Het zou per locatie verschillen welke service is inbegrepen bij de prijs.

Kosten begraven en cremeren verschillend

Volgens de onderzoekers is een keuze maken tussen begraven en cremeren de eerste stap die mensen nemen. Het onderzoek toont aan dat de prijzen per locatie anders zijn. Gemiddeld zou men in Zuid- en Noord-Holland bijvoorbeeld het meeste betalen voor een graf. In deze twee provincies zou een graf respectievelijk €4.665 (2023: €4.503) en €4.634 (2023: €4.170) kosten.

Cremeren minder duur

Cremeren is daarentegen in Zuid- en Noord-Holland minder duur dan in andere delen van het land. Daarvoor zouden mensen juist in het oosten en het noorden van Nederland het meeste geld kwijt zijn. Overijssel staat bovenaan, zo vervolgen de onderzoekers. Daar kost een crematie gemiddeld €1.880 (2023: €1.829).

Bron: Monuta , bron: findinet, 19-06-2024, Sjaak.

Stichting Klachteninstituut Uitvaartwezen (SKLU) publiceert Jaarverslag 2023

De Stichting Klachteninstituut Uitvaartwezen (SKLU) heeft vandaag haar jaarverslag over 2023 gepubliceerd. Het verslag biedt een gedetailleerd overzicht van de activiteiten en bevindingen van de ombudsman en het bestuur in het afgelopen jaar.

Hoogtepunten uit het jaarverslag 2023:

- 1. Vermindering van klachten:** In 2023 hebben 107 personen contact opgenomen met het klachteninstituut, een lichte daling ten opzichte van de 112 contacten in 2022. Het aantal klachten dat leidde tot een bindend advies daalde van 19 naar 14.
- 2. Efficiëntie in klachtenafhandeling:** De gemiddelde duur van de klachtenbehandeling bedroeg 12,7 dagen, een verbetering ten opzichte van 13,8 dagen in 2022.
- 3. Bestuurssamenstelling:** Het bestuur van de stichting bestaat uit vertegenwoordigers van diverse brancheorganisaties, waaronder de BGNU, VMG, LVC, LOB en Nardus. In 2023 werd de heer R. Seldenrijk benoemd als onafhankelijk voorzitter en de heer J. Wesselius (Nardus) als vicevoorzitter.
- 4. Focus op onafhankelijkheid:** De ombudsman functioneert onafhankelijk van het bestuur en geeft bindend advies waartegen alleen beroep bij de rechter mogelijk is. In 2023 werden 14 bindende adviezen uitgebracht, waarvan 8 (deels) gegrond werden verklaard.
- 5. Onderverdeling klachten:** De meeste klachten hadden betrekking op uitvaartverzorging, gevolgd door problemen met offertes, facturen en tariefstellingen.
- 6. Samenwerking en publiciteit:** De ombudsman heeft actief bijgedragen aan de transparantie in de branche door middel van columns in branchebladen en interviews. De heer Eddy Heuzeveldt, ombudsman Uitvaartwezen, merkt op: "De trend van een dalend aantal klachten zet zich voort. Dit wijst erop dat de uitvaartbranche steeds beter inspeelt op de behoeften en verwachtingen van consumenten. Toch blijft het belangrijk om klachten zorgvuldig te behandelen en consumenten te beschermen."

De SKLU roept alle uitvaartondernemers op om zich aan te sluiten bij de brancheverenigingen die onderdeel uitmaken van de stichting. Dit bevordert niet alleen de transparantie en kwaliteit binnen de sector, maar biedt ook consumenten de zekerheid van een onafhankelijke klachtenbehandeling.

Voor meer informatie over het jaarverslag of om een klacht in te dienen, kunt u terecht op de website van de Stichting Klachteninstituut Uitvaartwezen.

Uw FKB-samenwerkingspartner

Twenthe is

- meer dan 75 jaar een zelfstandige/solvabele uitvaartverzekeraar
- samenwerkingspartner van meer dan 200 uitvaartverenigingen
- specialist in uitvaartverzekeringen (geen andere verzekeringen)
- een no-nonsense organisatie, korte lijnen/persoonlijk contact

Meer samen, samen meer?

Informeer vrijblijvend bij onze buitendienst-inspectie

Regio Noord en West	Henk Schreiber	06-17498509
Regio Oost en Zuid	Cor ter Braak	06-17498499

Voor overige vragen: info@twenthe.nl of bel 053-4312732

Samenstelling Algemeen Bestuur FKB per 09-07-2023

Voorzitter:

Sjaak den Hollander, Illikhoven 14-A,
61116 AL Illikhoven. Tel.: 046 - 4810205
jjdenhollander@planet.nl

Secretariaat:

mw. G.W. Nijland-Wevers
Tel.: 06 - 23894310
secretaris@f-k-b.nl

Penningmeester:

Frenk Lardinois, Florence Nightingalestraat 155
6441 HW Brunssum Tel.: 045 - 5272717
penningmeester@f-k-b.nl

Webmaster:

Frenk Lardinois, Florence Nightingalestraat 155
6441 HW Brunssum Tel.: 045 - 5272717
penningmeester@f-k-b.nl

Bestuurslid:

Martin Slippens, Streekweg 347,
1616 AH Hoogkarspel Tel.: 0228 - 526740
mslippens@hetnet.nl

Herman Borgelink, Maatkamp 21
7482 KC Haaksbergen Tel.: 06 - 22386717
info@barbarahaaksbergen.nl

FKB

een levende vereniging rondom de dood

MEER SAMEN -SAMEN MEER

Bel gerust voor informatie

**Wij maken u met plezier verder wegwijs in de
FKB en uitvaartland!**

Regio Noord/Oost:

*(Groningen / Friesland / Drente / Overijssel /
Gelderland / Flevoland)*

Wilma Nijland Tel.: 06 - 23894310
Herman Borgelink Tel.: 06 - 22386717

Regio West:

*(Noord-Holland / Zuid-Holland / Utrecht / Zeel-
and)*

Martin Slippens Tel.: 0228 - 526740

Regio Zuid:

(Noord-Brabant / Limburg)

Sjaak den Hollander Tel.: 046 - 4810205
Frenk Lardinois Tel.: 045 - 5272717

